

**Міністерство освіти і науки України
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ

Затверджено

На засіданні кафедри цивільного права та процесу юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 4 від 02 грудня 2024 р.)

Завідувач кафедри цивільного права та процесу
проф. Володимир КОССАК _____

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«НОТАРІАЛЬНА ФОРМА ПРАВОЧИНІВ»

що викладається в межах ОПП “Право” другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 081 “Право”

Львів – 2024 рік

Назва курсу	Нотаріальна форма правочинів
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14; юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет; кафедра цивільного права та процесу
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право»
Викладачі курсу	Кравчик Марта Богданівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права та процесу
Контактна інформація викладачів	Електронна адреса, посилання на сторінку викладача, місце знаходження. civil.law.procedure@gmail.com http://law.lnu.edu.ua/employee/kravchyk-marta-bogdanivna ,
Консультації по курсу відбуваються	Консультації відбуваються згідно графіку, який затверджується на кафедрі цивільного права та процесу.
Сторінка курсу	civil.law.procedure@gmail.com
Інформація про курс	«Нотаріальна форма правочинів» є навчальною дисципліною, що передбачає вивчення основних теоретичних і прикладних проблем, які стосуються правовідносин, що виникають у зв'язку із вчиненням правочинів які підлягають нотаріальному посвідченню. Визначений законом процес нотаріального посвідчення правочинів спрямований на забезпечення їх законності і максимальний захист прав та законних інтересів їх учасників. Значна увага приділена визначенню правових наслідків у випадку недотримання такої форми. Дисципліна розроблена таким чином, щоб надати здобувачам вищої освіти необхідні знання, обов'язкові для того, щоб опанувати теоретичні та практичні проблеми. та також вивчення теоретичних положення та виробити навички практичного застосування знань і норм чинного законодавства у цій сфері.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Нотаріальна форма правочинів» є вибірковою дисципліною для здобувачів вищої освіти відповідно до Освітньо-професійної програми «Право» першого (магістерського) рівня для підготовки здобувачів вищої освіти з галузі знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», яка викладається за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS. Курс розроблено таким чином, щоб надати необхідні знання та сформувати теоретичний досвід, навчальний і практичний матеріал, які б сприяли отримати знання з основ нотаріальної діяльності та освоїти процедуру вчинення правочинів які підлягають нотаріальному посвідченню та застосувати відповідні законодавчі положення на практиці.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення навчальної дисципліни є опанування студентами основних положень цивільного законодавства, теоретичних та практичних проблем, які виникають у зв'язку з нотаріальним посвідченням правочинів, недотриманням відповідної форми та

	визначення правових наслідків у зв'язку з нівелюванням обов'язку посвідчення їх нотаріально. Також освоїти процедуру вчинення нотаріальний дій для реалізації права на вчинення правочинів: Цілями вивчення навчальної дисципліни «Нотаріальна форма правочинів» є: аналіз Цивільного кодексу України, інших актів цивільного законодавства України, міжнародних договорів, актів узагальнення судової практики, постанов Верховного Суду, навчальної та монографічної літератури; вирішення аналітичних завдань та практичних казусів; набуття навичок щодо розв'язання проблем, пов'язаних із недотриманням нотаріальної форми правочинів та тлумачення нормативно-правових актів; вміння надавати кваліфіковані висновки і консультації та складати проекти правочинів, що підлягають нотаріальному посвідченню. Вивчення навчальної дисципліни «Спадкові процедури в нотаріальній діяльності» передбачає з'ясування загальнотеоретичних питань, що дозволяють одержати бачення теми, постановку проблемних питань і методичну основу для їхнього вивчення, включаючи аналіз нормативно-правових джерел, спеціальної літератури. Подальше вивчення та засвоєння матеріалу будується на основі самостійного опрацювання рекомендованих матеріалів.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: 1. Цивільне право (особлива частина). Курс лекцій / За заг. Ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої / Навчальний посібник. Київ, Екус. 2022. – 640 с. 2. Цивільне право (Загальна частина): курс лекцій / за ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. – Харків: Екус, 2021. – 448 с. 3. «Оновлення цивільного кодексу України: формування підходів»: колективна монографія. За ред. проф. Довгерта А.С. і проф. Харитонова Є.О. - Одеса: Видавничий дім "Гельветика", 2020.-674с. 4. Рекодифікація цивільного законодавства України: виклики часу: монографія / за заг. ред. Н.С. Кузнєцової. – Одеса: Гельветика, 2021. – 690 с. 5.«Недійсність правочинів та її наслідки. Позаконкурсне оспорування правочинів» Василь Крат, суддя Верховного Суду, Telegram: https://t.me/glossema, 20 березня 2023 року. 6. Дякович М.М. Хрестоматія нотаріального права України: Навч. посібник. /2-е видання/ – К.: Істина, 2018. – 480 с. Допоміжна література: 1. Зловживання правом: збірка статей / за ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: Екус, 2021. 308 с. 2. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. / за заг. ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової, В. В. Луця ; [наук. ред. М. М. Хоменко]. 6-те вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2019 . Т. 1. 747 с. 3. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. 6-те вид., перероб. і допов./ за ред. О. В. Дзери (кер. авт. кол.), Н. С. Кузнєцової, В. В. Луця. Київ: Юрінком Інтер, 2019. Т. II. 1048 с. 4. Рим Т.Я. Цивільно-правові засади регулювання інвестиційних

- відносин у будівництві: монографія. Львів: «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2020. 388 с.
5. Скрипник В. Л. Теоретичні і методологічні проблеми об'єктів цивільних прав: монографія. Кременчук: ПП Шербатих О. В., 2020. 380 с.
 6. Стефанчук М. О. Цивільна правосуб'єктність фізичних осіб та особливості її здійснення: монографія. Київ: Арттек, 2020. 479 с.
 7. Цивільне право (особлива частина) : навч. посібник / за заг. ред. : Н.М. Процьків, В.М. Никифорака. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 304 с.
 8. Цивільне право України: підручник. 2-е вид., перероб. і доп. У 2 ч. Ч. 1. Загальна. / за ред. Р. Б. Шишки (кер. авт. кол.). Київ: Видавництво «Ліра-К», 2018. 736 с.
 9. Якубівський І. Є. Набуття, здійснення та захист майнових прав інтелектуальної власності в Україні: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 522 с.
 10. Кравчик М.Б. Перспективи розвитку форми заповіту. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. - 2022. - №3. С. 34-38.
 11. Butterworths Property Law Handbook. 11th edition / by Benjamin Faulkner, Jonathan Davey. London: LexisNexis Butterworths, 2018. 386 p.
 12. Herts A. The Peculiarities of Civil-Legal Regulation of Transplantation in Ukraine and Europe. Baltic Journal of European Studies, 2018, 8(1), pp. 33–48
 13. Elbert R. de Jong. Tort Law and Judicial Risk Regulation: Bipolar and Multipolar Risk Reasoning in Light of Tort Law's Regulatory Effects. European Journal of Risk Regulation. 2018. Vol. 9. Issue 1.

Законодавство:

1. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України від 03.10.2003, 2003 р., № 40, Ст. 356.
3. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 року № 2947-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 21–22. – Ст. 135.
4. Цивільний процесуальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України від 18.03.2004, 2004 р., № 40-41, 42, Ст. 492.
5. Господарський кодекс України від 16.01.2003 року № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18–22. – Ст. 144.
6. Земельний кодекс України від 25.10.2001 року № 2768-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, N 3-4, ст. 27.
7. Податковий кодекс України від 02.12.2010 року № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 13-14, № 15-16, № 17 /, Ст. 112.
8. Закон України "Про нотаріат" від 2 вересня 1993 року // Відомості Верховної Ради України 1993 р., № 39, Ст. 383.
9. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затверджена наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 № 296/5 // Офіційний вісник України від 07.03.2012 — 2012 р., № 17, стор. 66, стаття 632.
10. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій посадовими особами органів місцевого самоврядування, затверджений

	наказом Міністерства юстиції України від 11.11.2011 № 3306/5 // Офіційний вісник України від 02.12.2011 — 2011 р., № 91, стор. 172, стаття 3312. 11. Про затвердження Положення про порядок учинення нотаріальних дій в дипломатичних представництвах та консульських установах України: Наказ Міністерства юстиції України та Міністерства закордонних справ України від 27.12.2004 року № 142/5/310 // Офіційний Вісник України. – 2004. – № 52. – Ст. 3492. Ресурси в інтернеті Верховна Рада України http://www.rada.gov.ua Верховний Суд http://www.supreme.court.gov.ua Кабінет Міністрів України http://www.kmu.gov.ua Міністерство юстиції України http://www.minjust.gov.ua Інформаційно-пошукова системи по законодавству "Ліга": http://www.liga.kiev.ua/ Єдиний державний реєстр судових рішень http://reyestr.court.gov.ua https://protocol.ua
Тривалість курсу	120 год.
Обсяг курсу	Денна форма : 32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин лабораторних робіт/практичних занять та 88 годин самостійної роботи, залік 3 годин. Заочна форма : 16 годин аудиторних занять. З них 8 годин лекцій, 8 годин лабораторних робіт/практичних занять та 104 годин самостійної роботи, залік 4 години
Очікувані результати навчання	Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні: знати: - основні джерела, необхідні для вивчення інституту правочину та його місце в системі юридичних фактів; - поняття, види правочинів; - загальні вимоги, додержання яких є необхідним для чинності правочинів; - презумпції правомірності правочинів; поняття, види правочинів; - способи волевиявлення; - вимоги щодо нотаріальної форми правочинів; - процедурні особливості посвідчення правочинів нотаріально; - державна реєстрація правочинів; - правову природу недійсних правочинів; - недійсні та неукладені правочини; - правові наслідки недотримання нотаріальної форми правочинів; - види цивільно-правових наслідків тощо. вміти: - детально, послідовно і системно аналізувати правові проблеми та конфлікти, формувати та обґрунтовувати правові позиції щодо вчинення відповідного правочину; - правильно застосовувати набуті теоретичні знання та норми

	чинного законодавства України при вирішенні конкретних справ, що виникають у практичній діяльності у разі визнання правочинів недійсними на підставі недотримання нотаріальної форми; - використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин, уміння їх аналізувати та використовувати в юридичній діяльності; - тлумачити умови дійсності правочину; тлумачити та використовувати роз'яснення вищих судових та інших органів у процесі застосування норм права; - застосовувати цивільно-правові норми для вирішення конкретних практичних ситуацій (казусів); - формувати власну точку щодо об'єктивної необхідності підстав недійсності правочинів, а також на відносини, що недостатньо врегульовані законодавчими актами; - використовувати свої внутрішні якості у підвищенні ефективності професійної діяльності, досліджувати недоліки законодавчого регулювання окремих правових наслідків недійсності правочинів в умовах ринкової економіки і формувати пропозиції щодо їх вирішення; - аналізувати практичні казуси та розв'язувати ситуаційні завдання; - консультувати з правових питань, зокрема, щодо можливості посвідчення правочину нотаріально за бажанням; - знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини та особливості їх застосування.
Ключові слова	правочин, договір, умови дійсності правочину, нотаріус, нотаріальне посвідчення, форма правочину, недійсні правочини, неукладені правочини, нікчемні правочини, оспорювані правочини.
Формат курсу	Денна / заочна
	Проведення лекцій, лабораторних робіт та консультації для кращого розуміння тем
Теми	Тема 1. Поняття та види правочинів, їх місце в системі юридичних фактів . Тема 2. Форма правочинів. Способи волевиявлення. Тема 3. Нотаріальне посвідчення правочинів. Тема 4. Державна реєстрація правочинів. Тлумачення правочину та право на відмову від нього. Тема 5. Недійсність правочинів Тема 6. Правові наслідки недодержання сторонами при вчиненні правочину вимог закону . Тема 7. Правові наслідки вчинення односторонніх та багатосторонніх правочинів з недодержанням вимог про нотаріальне посвідчення.
Підсумковий контроль, форма	Модуль в письмовій формі, залік в кінці семестру

Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з конституційного, цивільного, господарського, адміністративного, фінансового, земельного, міжнародного приватного права та ін. У межах перелічених дисциплін вивчаються відповідно такі питання: поняття системи права і системи законодавства, джерела права, юридичні факти, поняття правовідносин і підстав їх виникнення, поняття правочину, види та форми правочинів, недійсність правочинів, нотаріальне посвідчення правочинів, правові наслідки недодержання сторонами при вчиненні правочину вимог закону .
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекційні заняття. Практичні заняття у формі дискусій. Тьюторський супровід студентів.
Необхідне обладнання	Із урахуванням особливостей навчальної дисципліни. Вивчення курсу може не потребувати використання програмного забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: • практичні: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50 • модуль: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50 Підсумкова максимальна кількість балів 100 Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані під час практичних занять, при написанні модульних робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Письмові роботи: Очікується, що здобувачі вищої освіти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів вищої освіти становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи

	обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Лектором враховується робота здобувачів вищої освіти під час лекційних занять, а також їх відвідування при перевірці модульних робіт. У будь-якому випадку здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Джерела підготовки. Усі джерела підготовки можуть надаватися викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. Політика виставлення балів. Враховуються бали поточного контролю, самостійної роботи та бали підсумкового контролю. При цьому, обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність здобувача вищої освіти під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.
Питання до заліку чи екзамену.	civil.law.procedure@gmail.com
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.